

88

**EL - GAŠIJA / TEŠKA NEVOLJA
OBJAVLJENA U MEKI, IMA 26 AJETA**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْعَشِيَّةِ ① وَجُوهٌ يُؤْمِدُ خَشَعَةً ② عَامِلَةٌ
تَأْتِسِبُ ③ تَصَلِّي نَارًا حَامِيَةً ④ تُسْقَى مِنْ عَيْنِ آيَةٍ ⑤ لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ
إِلَّا مِنْ ضَرِيحٍ ⑥ لَا يَسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ ⑦

"U ime Allaha, Svemilosnog, Milostivog!"
"Da li je doprla do tebe vijest o Gašiji?"/1/
"Neka lica toga dana bit će potištena", /2/
"premorena, napaćena", /3/ "u vatri užarenoj
pržena", /4/ "sa vrela uzavrelog napajana",
/5/ "kada drugog jela osim trnja neće imati",
/6/ "koje neće ni ugojiti ni glad utoliti." /7/

"Da li je doprla do tebe vijest o Gašiji?" "El-Gašijetu" je jedno od imena Sudnjeg dana kada će ljude nevolja poklopiti.

"Neka lica toga dana bit će potištena", tj. ponižena, oboreni pogleda biti i kada im njihova djela neće koristiti. **"...premorena, napaćena",** tj. premorena i napaćena od prekomjernog rada i ispržena od užarene vatre na Sudnjem danu, **"...u vatri užarenoj pržena",** tj. žestokoj i vreloj.

"...sa vrela uzavrelog napajana", tj. ključalom tečnošću sa uzavrelog izvora.

"...kada drugog jela osim trnja neće imati." Ibn-Abbas kaže da je to trnje "šibrik." Buhari od Mudžahida navodi da je rekao: "To je trnje koje, kad se osuši, u Hidžazu zovu 'ed-dariu'. Gorko je, otrovno i ružnog izgleda da ružnije ne može biti."

"...koje neće ni ugojiti ni glad utoliti", tj. niti šta koristi niti glad utoljava.

وَجُوهٌ يُؤْمِدُ نَاعِمَةً ⑧
لَسَعِيهَا رَاضِيَةٌ ⑨ فَجَعَلَتْ عَالِيَةً ⑩ لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَعْنَةً ⑪ فِيهَا
عَيْنٌ جَارِيَةٌ ⑫ فِيهَا سُرُورٌ مَرْفُوعَةٌ ⑬ وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ⑭ وَتَمَارِقُ
مَصْفُوفَةٌ ⑮ وَرِزَالِيٌّ مَبْتُوثَةٌ ⑯

"...neka lica toga dana bit će radosna", /8/
"trudom svojim zadovoljna" /9/ "u Džennetu
visokome" /10/ "u kome prazne besjede neće
slušati!" /11/ "U njemu su izvor-vode koje
teku", /12/ "u njemu su divani uzdignuti",
/13/ "i pehari postavljeni", /14/ "i jastuci
poredani" /15/ "i ćilimi rašireni." /16/

Nakon što je opisao položaj nesretnih, Uzvišeni počinje opisivati položaj sretnih pa kaže:

"Neka lica toga dana bit će radosna", tj. razdragana uslijed blagodati kojima će za svoj trud na Sudnjem danu biti nagrađena.

"...trudom svojim zadovoljna", tj. bit će zadovoljna nagradom za svoja djela.

"...u Džennetu visokome", tj. bezbrižna u uzdignutim sobama džennetskih bašči.

"...u kome prazne besjede neće slušati", tj. u Džennetu u kome neće biti brigama zaokupljeni neće slušati nikakve besposlice, kako Uzvišeni na drugom mjestu kaže:

"U njima neće slušati prazne besjede ni govor grješni, nego samo riječi: 'Mir, mir!'" (El-Vakia', 25-26)

"U njemu su izvor - vode koje teku." Iako upotrijebljen u obliku jedine, ovdje se ne misli na samo jedan izvor, nego na vrstu izvor-vode. Naprotiv, u Džennetu će biti mnogo izvora koji će teći. Ebu-Hurejre od Allahovog Poslanika, s.a.v.s., prenosi da je rekao:/616/ "Dženetske rijeke izviru ispod brežuljaka", ili je rekao, "ispod brda mošusa."

"...u njemu su divani uzdignuti", tj. uzdignuti, mehki, mnogobrojni i debeli na kojima će biti džennetske hurije. Kad neko od Allahovih miljenika htjedne na njih da sjedne oni će se spustiti. **"...i pehari postavljeni",** tj. poredane i pripremljene posude sa pićem za one kojima se prohtiju. **"...i jastuci poredani",** tj. naslonjači poredani.

"...i ćilimi rašireni", tj. prostri tu i tamo za one koji budu željeli da na njih sjednu. Usama ibn Zejd kaže: "Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao je: /617/ 'Ima li ko da požuri u Džennet? Džennetu nema ništa slično. Tako mi Gospodara Kabe, On je svjetlo koje blista, mirisno drvo koje se njiše, čvrsta palača, rijeka koja neprekidno teče, sazreli plod, žena ljepotica, bogati nakit, vječni boravak u kući spokoja, voće, zelenilo, radost, blagodat i izvanredno, uzdignuto mjesto.' Povikali su: 'Imamo mi, Božiji Poslanice.' Na to je on rekao: 'Recite: Ako Bog da', pa su rekli: 'Ako Bog da.'" Ovaj hadis navodi Ibn-Madže.

* Objavljena nakon sure "Oni koji pušu."

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبْلِ كَيْفَ
 خُلِقَتْ ﴿١٧﴾ وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ﴿١٨﴾ وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿١٩﴾
 وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿٢٠﴾ فَذِكْرُكُمْ إِنَّمَا أَنْتُمْ مُذَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ لَسْتُمْ
 عَلَيْهِمْ بِصَيِّطٍ ﴿٢٢﴾ إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ ﴿٢٣﴾ فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ
 الْأَكْبَرَ ﴿٢٤﴾ إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ﴿٢٦﴾

"Pa zašto oni ne gledaju kamilu kako je stvorena", /17/ "i nebo kako je uzdignuto", /18/ "i planine kako su postavljene", /19/ "i Zemlju kako je prostrta?!" /20/ "Ti opominji, tvoje je da opominješ", /21/ "ti vlasti nad njima nemaš!" /22/ "A onoga koji glavu okreće i neće da vjeruje", /23/ "njega će Allah najvećom kaznom kazniti." /24/ "Nama će se oni, zaista, vratiti" /25/ "i pred Nama će, doista, račun polagati!" /26/

Naređujući Svojim robovima da pogledaju u stvorenja koja upućuju na Njegovu svemoć i veličinu, Uzvišeni kaže: **"Pa zašto oni ne gledaju kamilu - kako je stvorena"**, tj. kako je ona čudno stvorenje, neobične konstrukcije, jake i izdržljive, pogodne za teške terete i jahanje, kako se povode za nejakim vodičem, životinje čije se meso jede, kostrijet koristi i mlijeko pije. Kamila je navedena kao primjer jer je ona bila najčešća i najkorisnija životinja koju su držali Arapi.

"...i nebo - kako je uzdignuto", tj. kako je Uzvišeni Allah nebo digao ovako visoko iznad Zemlje. **"...i planine - kako su postavljene"**, tj. kako su uspravno postavljene, kako su čvrste i nepomične, kako Zemlju sa njenim stanovnicima čuvaju od potresanja i kako je Allah u njima dao koristi i rudna nalazišta. **"...i Zemlju - kako je prostrta"**, tj. kako je zaravnata i poravnata. Sve ovo što vidi: kamilu, nebo, planine i Zemlju, beduina neprekidno podsjeća na svemoć Tvorca i govori mu da je jedino On Uzvišeni Gospodar svega, Tvorac i Vladar i da je jedino On Bog Koga treba obožavati.

"Ti opominji - tvoje je da opominješ, ti vlast nad njima nemaš!", tj., Muhammede, poučavaj ljude onome sa čime si poslan, kao što se na drugom mjestu kaže

"Tvoje je da dostavljaš, a naše da tražimo polaganje računa." (13: 40) Zato Uzvišeni kaže: **"...ti vlasti nad njima nemaš"**, tj. ti nisi u stanju usaditi vjerovanje u njihovim srcima. Od Džabira se prenosi da je rekao: "Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao je: /618/ "Naređeno mi je da se borim dok ljudi ne kažu: 'Nema boga osim Allaha.' Kad to kažu, od mene su sačuvali svoju krv i svoje imetke, obaveze osim koju šehadet zahtijeva, a Allahovo je da im svede račune." Zatim je proučio:

"Ti opominji, tvoje je da opominješ, ti vlast nad njima nemaš!" Gornji hadis navode i Buhari i Muslim u svojim Sahihima, ne citirajući ovaj ajet.

"A onoga koji glavu okreće i neće da vjeruje", tj. ko ne izvršava propisane obaveze i srcem i jezikom ne vjeruje u Istinu. Ove Allahove riječi slične su ajetu: **"Nije vjerovao, nije molitvu obavljao, nego je poricao i leđa okretao." (75:31-32)**. Zato Uzvišeni kaže:

"...njega će Allah najvećom kaznom kazniti." Imam Ahmed od Ebu-Umame el-Bahilija prenosi da se ovaj susreo sa Halid ibn Jezidom ibn Muavijom, pa ga je upitao da mu kaže šta je najnežnije čuo od Allahovog Poslanika, s.a.v.s., pa mu je rekao: "Čuo sam Allahovog Poslanika, s.a.v.s., da je rekao: /619/ "Svi ćete vi ući u Džennet, osim onih koji prema Allahu budu neposlušni kao kamila prema svome vlasniku."

"Nama će se oni zaista vratiti", tj. oni će Nama neminovno doći i vratiti se.

"...i pred Nama će, doista, račun polagati", tj. Mi ćemo ih, za njihova djela ispitivati, pa ih ako budu radili dobro, nagraditi, a ako budu radili loše, kazniti. En-Nu'man ibn Bešir prenosi: /620/"Allahov Poslanik, s.a.v.s., učio je:

'Slavi ime Gospodara svoga Svevišnjeg' i 'Da li je doprla vijest do tebe o Gašiji?' - na bajram - namazima i džumi." Dahhak ibn Kajs je pitao En-Nu'mana ibn Bešira: /621/ "Šta je uz poglavlje 'Petak' na džuma - namazu učio Allahov Poslanik, s.a.v.s.? pa je rekao:

"Da li je do tebe doprla vijest o Gašiji?"

**Ovim se,
 zahvaljujući Allahu na Njegovim
 blagodatima i pomoći,
 završava kratki komentar
 poglavlja El-Gašija / "Teška
 nevolja"**